

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Sociologie

Testul 7

Profilul umanist din filiera teoretică

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece punct din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. Tétel

(30 punct)

Îrja a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. Ahol túlnyomórészt az utánpótlás folyamata, amelyet a gyermek szocializációjának legfontosabb módjaként tartanak számon, zajlik, az:
 - a. a család
 - b. az iskola
 - c. a baráti kör
 - d. a civil szervezetek
2. Az egyház normáitól, tanításaitól vagy szokásaitól való eltávolodás, vagy ezekkel szembeni érdektelenség következménye:
 - a. az állam beavatkozása az egyház belső ügyeibe
 - b. a szubjektív szekularizáció
 - c. a szentség szintjén életbe léptetett normák és szabályok
 - d. olyan intézmények megjelenése, amelyek hatalmában áll a társadalom kormányzási szabályainak létrehozása
3. Egy kormányzó politika párt:
 - a. egy olyan formális szervezet, amelynek célja a hatalom befolyásolása és megszerzése
 - b. egy olyan, hatalomtól független szervezet, amelynek tőkéje az alapító okiratba foglalt célok érdekében van felhasználva
 - c. egy olyan formális szervezet, amely megnyerte a választásokat és kormányt alakít
 - d. egy nyomást gyakorló csoport érdekeit képviselő szervezet
4. Aminek a sztereotípiákon alapuló, egy személlyel vagy csoporttal szembeni attitűdöt tekinthetjük:
 - a. bűnös magatartásnak
 - b. véletlenszerű magatartásnak
 - c. diszkriminatív magatartásnak
 - d. bűnös és büntetőjog által büntetendő magatartásnak
5. Amit a munkaviszonyokban felmerülő, általában a munkaszerződésekkel és a bértárgyalások kapcsolatos elégedetlenségek eredményeznek:
 - a. egy csoport hátrányos megkülönböztetését
 - b. ipari konfliktusokat
 - c. egy bizonyos társadalmi osztállyal szembeni ellenségeskedés kialakulását
 - d. elfogult viszonyulások megjelenését
6. A civil szervezetek:
 - a. a közintézmények non-profit alternatívái
 - b. a törvényhozó hatalmat birtokolják
 - c. céljuk a politikai hatalom megszerzése
 - d. kormány szinten szervezik, továbbítják és gyakorolják a hatalmat
7. Amiben az iskola szerepe áll:
 - a. barátságkövetítés
 - b. a kamaszok társadalmi integrálása
 - c. a gyermekek és tizenévesek tanulási folyamatának megszervezése és irányítása
 - d. a társadalmi ellenőrzés létrehozása

8. Amire az alkotmány felsőbbségének elve vonatkozik:
- egy állam demokratikus megszervezése
 - az állami szervek tevékenységi körének törvényes keretek közötti meghatározása
 - az állam szuverenitása
 - választott képviselők általi kormányzás
9. Amikor a döntéseket, a szervezet tagjainak megkérdezése nélkül, csak a vezetők hozzák meg, a szóban forgó vezetési stílus:
- konzultatív demokratikus stílus
 - részvételi demokratikus stílus
 - objektív tekintélyelvű stílus
 - szubjektív tekintélyelvű stílus
10. Amikor az egyén társadalmi beilleszkedése a társadalmi modellekkel összhangban valósul meg, az:
- negatív szocializáció
 - pozitív szocializáció
 - reszocializáció
 - megelőző szocializáció

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A baloldali oszlopban a *szocializációra* vonatkozó fogalmak vannak felsorolva, a jobb oldali oszlopban pedig erre vonatkozó igaz állítások. Írja a vizsgalapra a baloldali oszlop betűinek és a jobboldali oszlop számainak helyes megfeleltetéseit!

a. szocializáció	1. Olyan személyek, csoportok vagy szervezetek, amelyek befolyásolják az egyén meggyőződését, értékeit és viselkedését.
b. a szocializáció ágensei	2. Egy olyan folyamat, amelynek során az egyén a már elsajátítottaktól eltérő, új viselkedési mintákat tanul meg.
c. család	3. Az a folyamat, amelynek során az egyén deviáns viselkedést vagy közössége által elfogadott normákkal ellentéteseket tanul.
d. reszocializáció	4. Az a folyamat, amelynek során az emberi személyiség kialakul, amelynek következtében az egyén társadalmi lénné válik.
	5. Alapvető szerepet játszik a gyermek elsődleges szocializációjában.

12 pont

B. Olvassa el figyelmesen az alább szöveget:

A társadalom, jogosan várja el tagjaitól, hogy a szocializáció eredményeként, a társadalmi szabályokhoz alkalmazkodjanak. Azokat a viselkedésformákat, amelyek ebbe a keretbe illeszkednek, normálisnak tartják, ellenben bünteti azokat, amelyek eltérnek vagy nem tartják tiszteletben az elfogadott standardokat.

A fenti szöveg alapján válaszoljon az alábbi kérelmekre

- Foglalmazza meg a szöveg alapgondolatát! **2 pont**
- Magyarázza meg, körülbelül fél oldalas terjedelemben, a szövegben megemlített két szociológiai fogalom interakcióba lépésének sajátos módját! **10 pont**
- Érveljen azon hipotézis mellett vagy ellen, mely szerint a *hasonlósági/egyenlő befolyással van az egyén szocializációjára!* **3 pont**
- Mutassa be a *szociális védelem és a társadalmi befogadás területén a hatékony kormányzati politikák megléte szükségességére* vonatkozó nézőpontját! **3 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

1. Határozza meg a *kérdőív* fogalmát! **4 pont**
2. Nevezze meg a *vonatkozási csoport* két jellemzőjét! **6 pont**
3. Mutasson be, körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést az *elsődleges csoport* és *család* fogalmai között! **10 pont**
4. Konkrét példával mutassa be ahogyan a megszerzett státusz befolyásolja az életstílust! **4 pont**
5. Érveljen, körülbelül tíz soros terjedelemben azon kijelentés mellett, miszerint: *a családon belüli szerepkudarc váláshoz vezethet!* **6pont**